

Policy paper 11.11.11

GENOCIDE NEEMT GEEN VAKANTIE

Welke maatregelen kunnen België en de EU nemen?

Inleiding

Terwijl politici met vakantie gingen, werden de afgelopen weken opnieuw honderden Palestijnen vermoord. Uitgehongerd. Doodgeschoten. Gebombardeerd. Verminkt. Bezet. Genocide neemt namelijk geen vakantie.

De Genocideconventie, waar alle EU-lidstaten verdragspartij bij zijn, bepaalt dat elk land een juridische verplichting heeft om alle mogelijke maatregelen te nemen om genocide te voorkomen, van zodra er zich een ernstig risico op genocide voordoet.¹ Landen die blijven weigeren om actie te ondernemen, stellen zich bloot aan juridische procedures, zo benadrukten ook achttien van België's meest prominente specialisten in internationaal recht in juni 2025.²

Landen hebben daarnaast, zoals ook (her)bevestigd door het Internationaal Gerechtshof op 19 juli 2024, onder internationaal recht een juridische verplichting om alle 'handels- of investeringsrelaties (te) voorkomen die bijdragen aan de instandhouding van de illegale situatie gecreëerd door Israël in het bezet Palestijns gebied' en moeten zich 'onthouden van economische of handelsbetrekkingen met Israël met betrekking tot de bezette Palestijnse gebieden of delen daarvan die de onwettige aanwezigheid van Israël in het gebied kunnen versterken.' Het federale parlement nam op 28 mei 2025 een resolutie aan waarin de federale regering gevraagd werd om 'gevolg te geven aan de tot derde staten gerichte aanbevelingen zoals opgenomen in het advies van het Internationaal Gerechtshof van 19 juli 2024', maar regering en parlement lieten sindsdien na om doortastende actie te ondernemen.³

De afgelopen weken groeide stilaan wel de urgentie over de genocide in Gaza, nadat zowel Vooruit als cd&v duidelijk maakten dat de situatie in Palestina hen een regeringscrisis waard is. Op 14 augustus 2025 komt de commissie Buitenlandse Betrekkingen van het federaal parlement vervroegd samen (kort nadien gevolgd door de commissie Buitenlandse Betrekkingen van het Vlaamse parlement). Pogingen om de "Kern" (de bijeenkomst van de premier en zijn vicepremiers) bijeen te roepen, bleven vooralsnog zonder resultaat.

Concrete en doortastende actie blijft voorlopig uit. Tussen de politieke besluitvorming en de publieke opinie gaapt zo stilaan een grand canyon. 110.000 Belgen trokken op 15 juni 2025 een heldere rode lijn tegen genocide en eisen concrete maatregelen. Sindsdien vinden er in tal van steden en gemeenten lokale rode lijn-acties plaats. Alsook in lijn met eerdere bevragingen, geeft een nieuwe Ipsos-peiling (7 augustus 2025) aan dat driekwart van de Vlaming vindt dat er sprake is van een genocide en sancties wil tegen Israël.⁴

In deze korte paper biedt 11.11.11 een bondig (niet-exhaustief) overzicht van mogelijke maatregelen, zowel op Europees, nationaal, Vlaams als lokaal niveau. Dit om aan te tonen dat er wel degelijk veel actiemogelijkheden zijn voor onze regeringen op verschillende bestuursniveaus.

Deze maatregelen moeten genomen worden om de druk maximaal op te voeren op Israël, zodat de genocide stopt, er onmiddellijk en massaal humanitaire hulp wordt toegelaten, en onderhandelingen over een duurzame vrede worden opgestart — in samenhang met andere essentiële stappen naar rechtvaardigheid, recht op zelfbeschikking en gelijke rechten voor iedereen.

1 Zie <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/91/091-20070226-JUD-01-00-EN.pdf>, para 430

2 Zie https://www.standaard.be/buitenland/18-experts-waarschuwen-de-wever-als-belgie-niet-alles-doet-om-een-genocide-te-vermijden-dreigt-het-internationaal-gerechtshof/72932451.html?utm_medium=referral&utm_campaign=share

3 Zie <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/56/0859/56K0859006.pdf>

4 Zie <https://www.gva.be/politiek/exclusieve-enquete.-zo-denkt-de-vlaming-over-de-oorlog-in-gaza-israel-pleegt-genocide-maar-over-sancties-heerst-een-dubbel-gevoel/82244973.html>; Zie ook <https://www.nieuwsblad.be/binnenland/driekwart-van-de-vlamingen-vindt-dat-israel-genocide-pleegt-in-palestina-toont-peiling-van-tafel-van-gert-aan/69402603.html?journeybuilder=nopaywall>; en <https://www.lesoir.be/680731/article/2025-06-10/grand-barometre-une-large-majorite-de-belges-favorables-des-sanctions-contre>

MAATREGELEN OP EUROPEES NIVEAU

- Pleit op EU-niveau actief voor een **opschorting van het EU-Israël Associatieakkoord**, inclusief de opschorting van alle voordelige handelstarieven en van de Israëlische deelname aan het Horizon-onderzoeksprogramma en het Erasmus+ programma.
- Pleit op EU-niveau voor een **Europees verbod op alle handel en investeringen** die de bezetting in stand houden, conform de Adviserende Opinie van het Internationaal Gerechtshof (19 juli 2024).
- Neem op EU-niveau een voortrekkersrol in de totstandkoming van **verdere sancties onder het EU Global Human Rights Sanctions Regime**, die verder gaan dan het sanctioneren van gewelddadige kolonisten. Als eerste stap dienen daarbij sancties ingesteld te worden tegen:
 - **Extremistische Israëlische ministers:** inclusief maar niet beperkt tot minister van Nationale Veiligheid Itamar Ben-Gvir, minister van Financiën Bezalel Smotrich en minister van Defensie Yisrael Katz.
 - **Hooggeplaatste commandanten van het Israëlische leger:** inclusief maar niet beperkt tot legerstafchef Eyal Zamir.
 - **Individuele en organisaties die een sleutelrol spelen in de kolonisering van de Westelijke Jordaanoever:** de Yesha Council en haar leiders; alle 'regionale nederzettingenraden' in de Westelijke Jordaanoever en hun leiders; het Jewish National Fund en hun leiders; en de Settlement Division van de World Zionist Organization en hun leiders.
 - **Individuele en organisaties betrokken bij grootschalige schendingen in Gaza.**
 - **Individuele en entiteiten die reeds door het Verenigd Koninkrijk en/of Canada werden gesanctioneerd (zie annex 1):** Daniella Weiss; Harel Libi; Libi Construction; Zohar Sabah; Coco's Farm; Nachala; Neria's Farm; Od Yosef Chai Yeshiva; Hashomer Yosh; Torat Lechima; Amana; Ely Federman; Noam Federman; Eden Levi; Elisha Yered; David Chai Chasdai; Einan Bene-Nir Amran Tanjil; Shalom Zicherman; Shlomo Sarid.
- Pleit op EU-niveau voor de **opschorting van de visum-vrijstelling** voor Israël's.
- Pleit op EU-niveau voor een **opschorting van nieuwe leningen van het Europees Investeringsfonds (EIF) en de Europese Investeringsbank (EIB)** aan Israëlische entiteiten, met name Israëlische banken, die medeplichtig zijn aan de bezetting van Palestijns grondgebied.
- Pleit op EU-niveau voor een **opschorting van de fondsen** van het nabuurschap-, ontwikkelings- en Internationale Samenwerkingsinstrument (NDICI) aan Israël.
- Pleit op EU-niveau voor een **verbod op het aanbieden of faciliteren, ook via digitale platforms, van toeristische diensten**, waaronder vakantieaccommodatie, activiteiten en attracties, in illegale Israëlische nederzettingen of door kolonisten in bezet Palestijns gebied, met inbegrip van Oost-Jeruzalem.
- Pleit op EU-niveau voor de **opschorting van de "Open Skies"-overeenkomst** tussen Israël en de EU.
- Pleit op EU-niveau voor de **opschorting van de samenwerkingsovereenkomst tussen Europol en de Israëlische politie**.
- Pleit op EU-niveau voor de activering van het **'EU Blocking Statute'** tegen de Amerikaanse sancties tegen de aanklager van het Internationaal Strafhof (ICC), vier ICC-rechters en tegen Speciale VN-rapporteur Francesca Albanese.

MAATREGELEN OP FEDERAAL NIVEAU

- Voer, net zoals Ierland en Slovenië plannen te doen, een **nationaal verbod in op de handel met Israëlische nederzettingen in bezet Palestijns gebied**, als eerste stap in de uitvoering van de Adviserende Opinie van het Internationaal Gerechtshof (19 juli 2024).
- Voer een **nationaal verbod in op investeringen die de bezetting in stand houden**, ter uitvoering van de Adviserende Opinie van het Internationaal Gerechtshof (19 juli 2024).
- Stel, net zoals Nederland en Slovenië, **nationale inreisverboden** in tegen individuen betrokken bij grootschalige schendingen van het internationaal recht, inclusief maar niet beperkt tot:
 - **Extremistische Israëlische ministers**, zoals minister van Nationale Veiligheid Itamar Ben-Gvir, minister van Financiën Bezalel Smotrich en minister van Defensie Yisrael Katz.
 - **Hooggeplaatste commandanten van het Israëlische leger**: inclusief maar niet beperkt tot legerstafchef Eyal Zamir.
 - **Individuen die een sleutelrol spelen in de kolonisering van de Westelijke Jordaanoever**: de leiders van de Yesha Council; de leiders van alle 'regionale nederzettingenraden' in de Westelijke Jordaanoever; de leiders van het Jewish National Fund; en de leiders van de Settlement Division van de World Zionist Organization.
 - **Individuen betrokken bij grootschalige schendingen in Gaza**, inclusief maar niet beperkt tot figuren als Uria Loberbom.⁵
 - **Individuen die reeds door het Verenigd Koninkrijk en/of Canada werden gesanctioneerd (zie annex 1)**: Daniella Weiss; Harel Libi; Zohar Sabah; Ely Federman; Noam Federman; Eden Levi; Elisha Yered; David Chai Chasdai; Einan Bene-Nir Amran Tanjil; Shalom Zicherman; Shlomo Sarid; Mount Hebron Fund; Shlom Asiraich.
- **Sluiting luchtruim voor militaire vluchten**: Geef de FOD Mobiliteit en de FOD Buitenlandse Zaken de opdracht om geen toelating meer te verstrekken voor het luchttransport van wapens en munitie met bestemming Israël. Geef daarnaast de FOD Economie de opdracht om toelatingen voor het vervoer van gevaarlijke goederen systematisch te communiceren met de gewestelijke exportcontrolediensten en het Directoraat-Generaal Luchtvaart bij de FOD Mobiliteit; en zorg ervoor dat de douane alle wapens en militaire goederen op schepen en vliegtuigen met bestemming Israël systematisch blokkeert en controleert op de aanwezigheid van de nodige vergunningen.⁶
- **Aankoopbeleid Defensie**: Stel een moratorium in op de aankoop van Israëlisch militair materiaal door Defensie.⁷
- **Erkenning Palestijnse Staat**: Erken, zoals verschillende andere EU-lidstaten en zonder verdere voorwaarden, Palestina als Staat.
- Vervoeg de **"The Hague Group"** van VN-lidstaten die concrete maatregelen nemen ter promotie van het internationaal recht in bezet Palestijns gebied.⁸
- **Strijd tegen straffeloosheid**: Maak middelen vrij voor een extra financiële ondersteuning van het Internationaal Strafhof, en van Palestijnse mensenrechtenorganisaties die mensenrechtenschendingen documenteren en bewijsmateriaal verzamelen voor de lopende procedures van het Internationaal Strafhof en het Internationaal Gerechtshof. Dien, zoals eerder aangekondigd, een schriftelijke interventie in bij de genocidezaak die Zuid-Afrika aanspande bij het Internationaal Gerechtshof.
- **Federaal aankoopbeleid**: Werk een beleidskader uit om bedrijven die bijdragen aan de instandhouding van de Israëlische bezetting van de Westelijke Jordaanoever en Gaza, of er op andere manieren betrokken zijn bij ernstige schendingen van het internationaal recht, uit te sluiten van overheidsopdrachten en publieke aankopen.

⁵ Zie <https://x.com/ytirawi/status/1920890637634633883>

⁶ Zie <https://fl.be/belgische-wapenhandelsbeleid-naar-israel-qa>

⁷ Zie <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/02/05/belgisch-leger-israel-wapens/>

⁸ Zie <https://thehaguegroup.org/home/>

- **BNP Paribas en Belfius:** Onderneem actie als aandeelhouder van Belfius (100%) en BNP Paribas, opdat beide banken hun financieringen stopzetten aan bedrijven die actief zijn in bezet Palestijns gebied.⁹
- **(Gedeeltelijke) opschorting diplomatieke relaties:** Schort alle high-level meetings met Israël op, inclusief de EU-Israël Associatieraad (uitzondering: trilaterale meetings in het kader van vredesgesprekken).

MAATREGELEN OP VLAAMS NIVEAU

- **Respecteer het vonnis van de Brusselse kortgedingrechter:** Zie af van het aantekenen van verder beroep tegen de beslissing van de Brusselse kortgedingrechter, op 17 juli 2025, om elke verdere doorvoer van militair materieel naar Israël te verbieden.¹⁰
- **Omvattend wapenembargo:** Stel een omvattend wapenembargo in tegen Israël, dat verhindert dat er sprake is van enige uitvoer of doorvoer van defensiegerelateerde goederen en dual-usegoederen naar Israël.
- **Flanders Investment & Trade (FIT):** Schort, tot nader order, de activiteiten van Flanders Investment & Trade (FIT) in Israël op.
- **Vlaams aankoopbeleid:** Werk een beleidskader uit om bedrijven die bijdragen aan de instandhouding van de Israëlische bezetting van de Westelijke Jordaanoever en Gaza, of er op andere manieren betrokken zijn bij ernstige schendingen van het internationaal recht, uit te sluiten van overheidsopdrachten en publieke aankopen.

MAATREGELEN OP LOKAAL NIVEAU

Parallel aan bovenstaande acties, kunnen lokale gemeentebesturen eveneens actie ondernemen, bijvoorbeeld door:

- De uitwerking van een beleidskader om **bedrijven** die bijdragen aan de instandhouding van de Israëlische bezetting van de Westelijke Jordaanoever en Gaza, of er op andere manieren betrokken zijn bij ernstige schendingen van het internationaal recht, **uit te sluiten van overheidsopdrachten en publieke aankopen**.
- In overleg met het middenveld maatregelen te nemen om via **stedenbanden, educatieve projecten en solidariteitsinitiatieven** de rechten van Palestijnen te ondersteunen.

⁹ Zie <https://dontbuyintooccupation.org/reports/dont-buy-into-occupation-report-2024/>

¹⁰ Zie <https://pers.11.be/rechtbank-verbiedt-verdere-doorvoer-van-alle-militair-materieel-naar-israel-met-baanbrekend-vonnis>

ANNEX 1: Overview of EU, UK, Canada sanctions since 7 October 2023

Name	Type	Offense	Sanctioned by EU?	Sanctioned by UK?	Sanctioned by Canada?
Lehava	Org	Jewish supremacist group	Yes (Apr 2024)	No	Yes (June 2024)
Hilltop Youth	Org	Settler violence WB	Yes (Apr 2024)	No	Yes (June 2024)
Meir Ettinger	Indiv	Leader Hilltop Youth	Yes (Apr 2024)	No	Yes (June 2024)
Elisha Yered	Indiv	Leader Hilltop Youth	Yes (Apr 2024)	No	Yes (June 2024)
Neria Ben Pazi	Indiv	Settler violence WB (EU): settler violence and construction illegal outposts (UK)	Yes (Apr 2024)	Yes (May 2024)	Yes (Sept 2024)
Yinon Levi	Indiv	Settler violence WB	Yes (Apr 2024)	Yes (Feb 2024)	Yes (May 2024)
Moshe Sharvit	Indiv	Settler violence WB	Yes (July 2024)	Yes (Feb 2024)	Yes (May 2024)
Moshe's Farm	Org	Settler violence WB	Yes (July 2024)	No	Yes (June 2024)
Zvi Bar Yosef	Indiv	Settler violence WB	Yes (July 2024)	Yes (Feb 2024)	Yes (May 2024)
Zvi's Farm	Org	Settler violence WB	Yes (July 2024)	No	Yes (June 2024)
Tzav 9	Org	Blocking hum aid Gaza	Yes (July 2024)	No	No
Baruch Marzel	Indiv	Incitement	Yes (July 2024)	No	No
Ben-Zion "Bentzi" Gopstein	Indiv	Leader extremist org Lehava	Yes (July 2024)	No	Yes (June 2024)
Isaschar Manne	Indiv	Settler violence WB	Yes (July 2024)	No	No
Daniella Weiss	Indiv	Perpetrating and promoting violence against Palestinians	No	Yes (May 2025)	Yes (June 2024)
Harel Libi (owner of Libi Construction)	Indiv	Settler violence WB (also involved in Gaza, but not sanctioned by UK for that)	No	Yes (May 2025)	No
Zohar Sabah	Indiv	Settler violence WB	No	Yes (May 2025)	No
Coco's Farm	Org	Settler violence WB	No	Yes (May 2025)	No

Libi Construction and Infrastructure	Org	Settler violence WB	No	Yes (May 2025)	No
Nachala	Org	Promoting illegal outpost construction	No	Yes (May 2025)	No
Neria's Farm	Org	Settler violence WB	No	Yes (May 2025)	No
Od Yosef Chai Yeshiva	Org	Incitement WB	No	Yes (Oct 2024)	No
Hashomer Yosh	Org	Providing volunteers for illegal outposts	No	Yes (Oct 2024)	No
Torat Lechima	Org	Providing financial support to illegal outposts	No	Yes (Oct 2024)	No
Amana	Org	Construction illegal outposts	No	Yes (Oct 2024)	Yes (June 2024)
Ely Federman	Indiv	Settler violence WB	No	Yes (Feb 2024)	Yes (June 2024)
Noam Federman	Indiv	Incitement, training violent settlers	No	Yes (May 2024)	Yes (Sept 2024)
Eden Levi	Indiv	Settler violence WB	No	Yes (May 2024)	Yes (Sept 2024)
Elisha Yered	Indiv	Unofficial spokesperson Hilltop Youth	No	Yes (May 2024)	Yes (June 2024)
David Chai Chasdai	Indiv	Violent and destabilizing actions against Palestinian civilians and their property in the West Bank	No	No	Yes (May 2024)
Einan Ben-Nir Amram Tanjil	Indiv	Violent and destabilizing actions against Palestinian civilians and their property in the West Bank	No	No	Yes (June 2024)
Shalom Zicherman	Indiv	Violent and destabilizing actions against Palestinian civilians and their property in the West Bank	No	No	Yes (June 2024)
Shlomo Sarid	Indiv	Participating in or facilitating acts of harassment and violence, including attacks on humanitarian convoys, dispossession of property and displacement of Palestinian communities.	No	No	Yes (Sept 2024)
Mount Hebron Fund	Org	Participating in or facilitating acts of harassment and violence, including attacks on humanitarian convoys, dispossession of property and displacement of Palestinian communities.	No	No	Yes (Sept 2024)
Shlom Asiraich	Org	Participating in or facilitating acts of harassment and violence, including attacks on humanitarian convoys, dispossession of property and displacement of Palestinian communities.	No	No	Yes (Sept 2024)